

# **Badische Landesbibliothek Karlsruhe**

**Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe**

## **Dan. Stalii Regulae Philosophicae explicatae & Orationes aliquot**

**Stahl, Daniel**

**Jenae, 1662**

Regula VII. Cujus divisionis membra continent rationes contradictorias,  
inter ea non datur medium

**urn:nbn:de:bsz:31-102400**

ne negativò : ut si dicas *bestiarum alie sunt pennate, alie implumes.* Nisi velis partes quasdam nominare, reliquas verò omnes paucis verbis complecti : ut si dicas : *figurarum rectilinearum, quaedam est trium laterum, quaedam quatuor, alie vero plurium, &c.*

## REGULA VII.

*Cujus divisionis membra continent rationes contradictorias, inter ea non datur medium.*

I. Atqui inquis I. membra non debent continere rationes contradictorias, aliàs alterum necessariò esset negativum, quod præced. Regulâ prohibitum fuit. II. Omnia contradictoria carent medio ; quid ergò opus est, hoc de membris divisionis, rationes contradictorias importantibus, specialiter docere ?

II. Resp. ad I. Aliud est, aliqua esse *formaliter contradictoria*, aliud *continere vel includere contradictoria*, seu *rationes contradictorias*. Ad illud requiritur, ut alterum sit terminus negativus, ut *homo, non homo*. At hoc potest contingere, etsi utrumque sit positivum, quatenus ex uno sequitur negatio alterius : sicut cum *ens* dividitur in *substantiam & accidens*, partes non sunt formaliter contradictoriae, cum utraque sit aliquid positivum, continent tamen rationes contradictorias, quia *accidens est ens in alio* tanquam in subje-

Bbb

ctò,

Ad substantia verò est ens per se existens, h. e. quod nō est in aliō tanquā in subjectō. Hic esse in aliō tanquā in subjectō, & non esse in aliō tanquā in subjectō, contradictoria sunt; ut patet. Sic & animal dividitur in hominē & brutū, quæ membra continent rationes contradictorias quatenus animal rationale homo est, brutum verò animal non rationale.

III. Instas: Hōc modō Regula non erit vera, cū inter membra, rationes contradictorias includentia, medium detur: sicut planta est mediū inter hominem & brutum, cū neque homo sit, neque brutum. Ita enim Chimæra est medium inter substantiam & accidens, cū neque sub illā, neque sub hōc comprehendatur.

IV. Resp. Inter contradictoria formaliter, nullum datur medium, sed sub iis continetur omne ens & non ens: sicut nihil concipi potest, quod non sit homo vel non homo. At inter ea, quæ positiva sunt, continent tamen rationes contradictorias, non datur quidem medium ejus generis, seu quod contineatur sub divisō, cujus illis sunt partes; absolutè tamen inter ea potest dari medium, sed illud medium est extra illud genus sive divisum: & hoc probat argumentum *s. præced.* Planta enim inter hominem & brutum, & Chimæra inter substantiam & accidens medium est, sed ita, ut planta non contineatur sub animali, cujus species sunt homo & brutum; & Chimæra est extra ens reale, quod in substantiam & accidens dividitur.

V.

V. Ratio autem hujus diversitatis est, quod eorum, qua formaliter contradictoria sunt, alterum est simpliciter & pure negatio alterius, ita ut ad omnia se extendat, præter id, cujus est negatio, neque per aliquid positivum restringatur. Alii membrorum divisionis positivorum, qua continent rationes contradictorias, alterum importat negationem alterius, ita ut amplitudo negationis ejus restringatur per ipsū divisum, quatenus quælibet pars divisionis est divisi pars, atque ita negatio illa coarctatur ita, ut extra divisum non porrigatur.

VI. Notandum tamen hîc probè est, non sufficere ad hoc, ut inter membra divisionis non detur medium, quod contineant rationes contradictorias quòvis modo, vel, quod eòdem recidat, quod unum importet negationem alterius. Nam si colorem dividam in albedinem & nigredinem, hæc membra continent rationes contradictorias, cum albedo sit color segregativus visus, nigredo sit color non segregativus visus, & nihilotenus inter albedinem & nigredinem dantur colores medii. Requiritur ergo, ut membrum unum ita alterius negationem importet, ut conceptus, constans ex divisio & negatione illâ, cum membro illò reciprocetur, neque sit latior: quemadmodum patet in divisione animalis in hominem & brutum, ubi homo & brutum rationes contradictorias important, quatenus homo est animal rationale, brutum

verò animal non rationale. ubi animal nõ rationale cum brutò reciprocatur; quicquid enim est brutum, est animal non rationale, & quicquid est animal non rationale, est brutum. Idem perspicitur in divisione entis in substantiam & accidens.

VII. Atque hinc manifestum est, cur, etsi nigredo importet negationem contradicentem rationi albedinis, colores tamen dentur intermedii, & nec sub albedine, nec sub nigredine contenti. Ratio nimirum est, quia non est idem, esse nigredinem, & esse colorem non disgregativum visus, hoc est, esse colorem non disgregativum visus, non reciprocatur cum nigredine, cum non omnis color, qui non disgregat visum, sit nigredo.

IIIX. His sic explicatis pro Regulâ argumentor ita:

Sicut se habet rationale & non rationale simpliciter ad medium, ita se habent animal rationale & irrationale ad medium, quod sit animal.

Sed inter rationale & non rationale simpliciter non datur medium simpliciter.

E. neque inter rationale & non rationale datur medium, quod sit animal.

E. neque inter hominem & brutum: quia homo & brutum idem sunt, quod animal rationale, ac animal non rationale.

Quod argumentum accommodari potest ad

eujuslibet divisionis membra contradictionem involventia,

IX. Ex dictis jam etiam liquet, quid respondendum sit ad argumentum secundum §. I. Cùm enim (1.) non idem sint *contradictoria simpliciter*, & membra alicujus divisionis rationes *contradictorias importantia*, (2.) inter illa nullum planè detur medium, inter hæc verò tantùm non detur medium, quod sub divisõ contineatur, manifestum est, non absque causa hoc de divisione præceptum esse propositum.

*Regularum Philosophicarum*

DISPUTATIO XVI.

continens

REGULAS XIII.

*pertinentes ad doctrinam.*

SUBJECTI ET ACCIDENTIS.

**Q**uia hæcenus Regulas tria priora Prædicabilia, quæ essentialiter prædicantur, concernentes proposuimus, Regulas etiam de Definitione & Divisione, quæ aliquò modò cum istis Prædicabilibus connexasunt, absolvimus; consequens est, ut de *subjectis & accidente* aliquid dicamus. Cùm autem *accidens præcipuè* hîc sumamus, ut oppositor es-

Bbb 3

sen-